SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM

POMOCY RODZINIE

W PUŁAWACH

ZA ROK 2015

marzec 2016

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP ... 3

II. INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2015 ROK ... 7

1. Dział 852 Opieka społeczna ... 7

1.1. Rozdział 85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze ... 7

1.2. Rozdział 85204 Rodziny zastępcze ... 8

1.3. Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ... 10

1.4. Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej ... 10

2. Dział 853 Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej ... 11

2.1. Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ... 11

3. Dochody powiatu ... 12

III. REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ... 13

1. Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2015 ... 13

2. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Puławskim na lata 2011-2015 ... 14

3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017 ... 15

4. Realizacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015 ... 17

5. Realizacja projektu systemowego „Samodzielni – nie sami" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ... 18

IV. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE ... 21

1. Działalność Poradni Rodzinnej ... 21

1.1. Spotkania indywidualne ... 21

1.2. Poradnictwo prawne ... 22

V. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ - PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE ... 23

1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej ... 23

1.1. Projekt pn. „Przemoc niejedno ma imię" ... 25

VI. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ ... 27

1. Rodzinna piecza zastępcza ... 27

1.1. Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej ... 29

VII. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ ... 36
1. Świadczenia dla rodzin zastępczych ... 36
2. Porozumienia ... 37
3. Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ... 37
4. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków ... 38
5. Mieszkanie chronione ... 40
6. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ... 41
7. Alimenty ... 41
8. Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych ... 42
9. Kierowanie do ośrodka wsparcia ... 43
VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU ... 44
IX. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE ... 45
X. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON ... 46
1. REHABILITACJA SPOŁECZNA ... 46
1.1. Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim w 2015 r. ... *47*
1.1.1 Turnusy rehabilitacyjne ... 48
1.1.2 Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych ... 49
1.1.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ... 50
1.1.4 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ... 52
1.1.5 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny ... 52
1.2. Warsztaty terapii zajęciowej ... *54*
1.3. Udział osób niepełnosprawnych w realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami” ... *55*
1.4. Realizacja pilotażowego programu Aktywny Samorząd ... *56*
XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ... 60
XII. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ... 60
XIII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ... 61
XIV. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ... 61

I. WSTĘP

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 ze zm.), powiat realizuje określone zadania publiczne. Pomoc społeczną w powiecie, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, świadczą wyspecjalizowane instytucje, tj. ośrodki pomocy społecznej podległe władzom gmin oraz od 01.01.1999 r. powiatowe centra pomocy rodzinie - jednostki podległe władzom powiatu. Ustawa przypisuje tym instytucjom określone kompetencje realizowane w postaci zadań własnych samorządu gminnego i powiatowego oraz zadań zleconych samorządom przez administrację rządową.

Ustawowe zadania samorządu powiatowego z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Do podstawowych zadań powiatu należą następujące zadania:

1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka -po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;

2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;

3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;

4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;

5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;

6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;

8) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;

9) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;

10) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

11) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;

12) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;

13) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;

14) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;

15) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;

2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Zadania powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym

Zadania obejmujące zakres pomocy osobom niepełnosprawnym określone zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi.

Do zadań powiatu należy:

1) opracowywanie i realizacja (zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych) powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
   - rehabilitacji społecznej,
   - rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
   - przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów,
3) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności;
4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
5) finansowanie z Funduszu PFRON wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
6) dofinansowywanie:
   - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
   - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
   - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przekazywane osobom niepełnosprawnym,
   - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
   - rehabilitacji dzieci i młodzieży
   - usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
7) dofinansowywanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
8) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich przeszkolenie oraz przekwalifikowanie,
9) przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,

10) zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
11) szkolenie osób niepełnosprawnych,
12) dofinansowanie oprocentowania kredytu bankowego.

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach. Natomiast zadania powiatu dotyczące rehabilitacji społecznej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach. Podmioty te są jednostkami organizacyjnymi powiatu, realizującymi jego ustawowe obowiązki odpowiednio w obszarach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadania powiatu obejmujące zakres pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie określone zostały między innymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz.1390).

Do zadań powiatu należy:

1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
2) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2015 ROK

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez powiat poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach są zadaniami własnymi o charakterze obowiązkowym i w całości finansowane są z budżetu powiatu.

Ogółem na realizację tych zadań w planie finansowym na 2015 rok zaplanowano kwotę 4 899 600,00 zł (w tym 4 647 409,00 zł środki własne powiatu, 194 765,00 zł środki z EFS na 2015 rok w ramach projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, 22 554,00 zł dotacja celowa na zadanie dofinansowania do wynagrodzenia dla koordynatora pieczy zastępczej, 32 000,00 zł dotacja na realizację programu „Przemoc niejedno ma imię" w ramach programu osłonowego MPiPS, 2872,00 zł dotacja udzielona z budżetu wojewody na dodatek służbowy na podstawie art. 121 ustawy z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej dla 1 pracownika socjalnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w 2015 roku.

Plan finansowy jednostki na 2015 rok	4 899 600,00
Wykonanie planu:	4 840 476,98
Realizacja:	98,79%

1. Dział 852 Opieka społeczna

1.1. Rozdział 85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Plan	286 910,00
Wykonanie	284 355,02
Realizacja	99,11%.

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

1. Pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.
2. Świadczenia na kontynuowanie nauki, jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Wydatki na bieżące zadania realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w 2015 roku kształtowały się następująco:

Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Roczna kwota przekazanych środków finansowych
- Powiat Zamojski	1	50 421,00
- Miasto Lublin	3	123 081,42
- Powiat Lubelski	1	50 628,00
	RAZEM	**224 130,42**

oraz

Świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej	**60 224,60**

1.2. Rozdział 85204 Rodziny zastępcze

Plan 3 131 075,00 zł
Wykonanie 3 129 010,71 zł
Realizacja 99,93%.

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

1) pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
2) wypłatę świadczeń pieniężnych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze,
3) wydatki na wynagrodzenie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi,
4) wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, a także osób, o których mowa w art. 64 ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej, wraz z pochodnymi,
5) odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W 2015 roku, na podstawie zawartych porozumień między powiatami, pokrywane były koszty utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego, a umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Koszty utrzymania tych dzieci w poszczególnych powiatach w zależności od liczby oraz formy rodzinnej pieczy zastępczej umieszczenia dzieci kształtowały się następująco:

	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Przekazane środki
1.	Powiat Rycki	4	67 345,65
2.	Powiat Opolski	2	29 971,95
3.	Powiat Jarociński	3	36 000,00
4.	Powiat Piaseczyński	1	7 920,00
5.	Miasto Lublin	4	48 090,60
6.	Powiat Gliwicki	1	12 200,00
7.	Powiat Krasnostawski	2	24 000,00
8.	Miasto Kraków	1	12 000,00
9.	Miasto Olsztyn	1	11 858,40
10.	Powiat Świdnicki	1	8 319,02
11.	Miasto Żory	3	36 000,00
12.	Powiat Lubartowski	1	12 000,00
13.	Powiat Lubelski	1	12 000,00
14.	Miasto Tarnów	2	15 096,78
		RAZEM	**332 802,40**

oraz

Świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie oraz usamodzielnienie	**2 326 313,03**

W ramach tego rozdziału ujęte są również wydatki:

1) z tytułu umów-zleceń dla rodzin zastępczych wraz z pochodnymi dla 11 zawodowych rodzin zastępczych (w tym 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, 2 pogotowia rodzinne i 8 zawodowych rodzin zastępczych, 1 rodzinny dom dziecka, dwóch koordynatorów pieczy zastępczej oraz odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości **447 341,28** zł.
2) z tytułu częściowego wynagrodzenia dla dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie **22 554,00** zł pochodzącej z budżetu Wojewody Lubelskiego.

1.3. Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Plan 968 703,00 zł
Wykonanie 965 417,43 zł
Realizacja 99,66%

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz zadania określone w ustawach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na wykonanie tych zadań poniesiono nakłady rzeczowe i osobowe w ogólnej wysokości 965 417,43 zł.

Wydatki te obejmowały:

- wynagrodzenia osobowe dla 16 pracowników zatrudnionych na 15,47 etatu wraz z pochodnymi oraz 2 umowy-zlecenia	733 599,91
- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe dla 5 pracowników PCPR realizujących program unijny wraz z pochodnymi, w tym 1 umowa-zlecenie	72 002,65
- wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki	138 272,48
- wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki zrealizowane w ramach programu unijnego „Samodzielni - nie sami”	21 542,39

1.4. Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Plan 212 176,00 zł
Wykonanie 212 173,08 zł
Realizacja 99,99%

Poradnia Rodzinna swoim zakresem obejmuje świadczenie specjalistycznych usług prawnych, psychologicznych i rodzinnych osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a w szczególności:

- dokonuje diagnozy sytuacji kryzysowej osób zgłaszających się po pomoc,
- udziela wsparcia psychologicznego,
- wspiera w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z wystąpieniem przemocy w rodzinie,
- udziela poradnictwa prawnego.

Przewidziane w budżecie środki w rozdziale 85220 na finansowanie działalności Poradni Rodzinnej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej wydatkowano w kwocie 212 173,08 zł w sposób następujący:

− wynagrodzenia osobowe 5 pracowników zatrudnionych na 3,75 etatu wraz z pochodnymi	160 908,08
− wydatki remontowe	600,00
− wydatki na bieżące funkcjonowanie	50 665,00

2. Dział 853 Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej

2.1. Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Plan 260 736,00 zł
Wykonanie 209 683,38 zł
Realizacja 80,42 %

Środki z tego rozdziału przeznaczone zostały na współfinansowanie kosztów działalności WTZ. Zgodnie z art. 10 b ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, koszty działalności WTZ współfinansowane są ze środków PFRON i ze środków samorządu terytorialnego lub innych źródeł.

− Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Puławach	50 989,30
− Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Puławach	50 444,40
− Warsztat Terapii Zajęciowej w Nałęczowie prowadzony przez Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne	51 120,00
− Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rykach	1 704,00
− Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul Jastrzębiej 3 w Lublinie	1 671,18
RAZEM	155 928,88

− Wydatki na realizację programu „Samodzielni - nie sami” w ramach projektu unijnego.	53 754,50

3. Dochody powiatu

1) 417 680,67 zł – zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów, umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów,
2) 556 743,17 zł – zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów,
3) 3,97 zł - odsetki z tytułu nieterminowego dokonania wpłat,
4) 3890,89 zł - wpłata nienależnie pobranego świadczenia w latach ubiegłych oraz wpływy z tytułu opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym,
5) 1161,21 zł - odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
6) 650,00 zł - wpływ z tytułu zezłomowania samochodu osobowego LPU 30MA,
7) 1367,61 zł - wpływy z lat ubiegłych od WTZ,
8) 62 144 zł - z tytułu obsługi zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

III. REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Obszarze Pomocy Społecznej w Powiecie Puławskim na lata 2005-2015 została w 2007 roku w całości włączona do uaktualnionej Strategii Rozwoju Powiatu Puławskiego jako załącznik nr 2.

Zawarte w *Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych…* zadania są sukcesywnie - w miarę możliwości i posiadanych środków finansowych - wprowadzane do projektu budżetu Powiatu Puławskiego na kolejne lata.

W 2015 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało cele zawarte w Strategii poprzez:

1) realizację Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2015,
2) realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Puławskim na lata 2011-2015,
3) realizację Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017
4) realizację Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015
5) kontynuację realizacji projektu systemowego „Samodzielni – nie sami", współfinansowanego ze środków europejskich, który od 2008 roku zapewniał kompleksowe wsparcie klientom Centrum ze wszystkich grup, którym oferowana jest pomoc.

Obecnie przygotowywana jest Strategia na lata 2016-2022, która z jednej strony bazuje na celach ujętych i realizowanych w poprzednim dokumencie, z drugiej zaś korzysta z otrzymanych wyników monitoringu ukazujących stopień realizacji założeń oraz diagnozujących nowe potrzeby.

1. Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2015

W zakresie realizacji zadań zawartych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2015, który jest częścią Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Obszarze Pomocy Społecznej w Powiecie Puławskim na lata 2005-2015, działa Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych. Punkt działa w siedzibie i w oparciu o zasoby kadrowe Centrum. Celem działalności Punktu jest dostarczenie osobom niepełnosprawnym oraz podmiotom prowadzącym działalność na ich rzecz aktualnie obowiązujących i rzetelnych informacji niezbędnych do uzyskania adekwatnej do ich potrzeb

pomocy i wsparcia. Pracownicy Punktu udzielają informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz porad prawnych.

W ramach tego programu realizowane są również następujące zadania powiatu wynikające z art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Ww. zadania zostały szczegółowo omówione w rozdziale X.1.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach na mocy porozumienia Powiatu Puławskiego z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizuje pilotażowy program Aktywny Samorząd finansowany ze środków PFRON. Realizacja tego programu została szczegółowo omówiona w rozdziale X.1.

Ponadto PCPR w Puławach udzielało wsparcia w aktywizacji społecznej i zawodowej niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu puławskiego, realizując projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn. „Samodzielni – nie sami".

2. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Puławskim na lata 2011-2015

Zadania Programu w 2015 roku realizowane były poprzez:

- działania podejmowane poprzez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (poradnictwo specjalistyczne psychologiczne i prawne, schronienie w hostelu dla ofiar przemocy), spotkania indywidualne ze sprawcami przemocy,
- założenie 7 Niebieskich Kart zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2015 poz. 1390) i Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskie Karty,
- umożliwienie ofiarom przemocy w rodzinie uzyskania wsparcia poprzez udział w grupie samopomocowej oraz grupie wsparcia zorganizowanych w ramach projektu pn. **„Przemoc niejedno ma imię"** realizowanego w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Edycja 2015 r." współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy

i Polityki Społecznej. W grupie samopomocowej uczestniczyło 10 osób z powiatu puławskiego, natomiast w grupie wsparcia 15 osób.

– zorganizowanie konferencji dla 100 osób i warsztatów szkoleniowych dla 20 osób – specjalistów zajmujących się problemem przemocy.

3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017 w roku 2015 realizowany był poprzez:

1. Zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej – w 2015 r. w rodzinach zastępczych umieszczono łącznie 25 dzieci.
2. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów na rodziny zastępcze, w tym analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów. W 2015 r. dokonano analizy i oceny sytuacji łącznie 29 osób, w tym: 23 osób, tj. 14 rodzin - kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze i 6 osób, tj. 4 rodzin - kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia. W 2015 r. na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych prowadzone przez Ośrodek Adopcyjny w Lublinie skierowano 6 osób. Ww. szkolenie ukończyło 5 osób, tj. 3 rodziny.
4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w tym w osobie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2015 r. łącznie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 36 rodzin zastępczych.
5. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka. W 2015 r. na posiedzeniach z udziałem zaproszonych przedstawicieli współpracujących instytucji, dokonano oceny 190 dzieci, czyli w ciągu roku dokonano ok. 400 ocen.
6. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej mu funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. W 2015 r. dokonano 17 ocen rodzin zastępczych oraz 1 ocenę prowadzących rodzinny dom dziecka.
7. Szkolenia rodzin zastępczych - w 2015 r. odbyły się dwa szkolenia, tj.
   - „Zachowania prozdrowotne – profilaktyka chorób zakaźnych wśród dzieci i młodzieży”. W szkoleniu tym wzięły udział 62 osoby.
   - „Zagrożenia spowodowane używaniem nowych substancji psychoaktywnych” W szkoleniu wzięło udział 57 osób.

8. Promocję idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka. W 2015 r. szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzony był poprzez: ogłoszenia na stronach internetowych, w miejscach ogólnie dostępnych rozkładano ulotki tematyczne, m.in. na stoiskach na targach pracy i corocznych dożynkach powiatowych, przygotowywanie i drukowanie kalendarzy ściennych, organizowanie imprez integracyjnych i okolicznościowych, indywidualne rozmowy z osobami zainteresowanymi. Kontynuowano także współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, placówkami oświatowymi, Komendą Powiatową Policji w Puławach, Młodzieżowym Domem Kultury w Puławach oraz organizacjami pozarządowymi, m. in. takimi jak Stowarzyszenie „Rodzina" w Puławach, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Puławach, które zaproszono do wspólnego organizowania imprez na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
9. Ponadto zorganizowano uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz zabawę choinkową dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Tutejsze Centrum brało udział w realizacji projektu „Energetyczny Tornister", w ramach którego 16 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej otrzymało tornister z kompletnym wyposażeniem niezbędnym do nauki szkolnej.
10. Finansowanie świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka zgodnie z ustawą. W 2015 r. rodzinom zastępczym udzielono 2597 świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci na łączną kwotę 1986 056 zł, prowadzącym rodzinny dom dziecka udzielono 120 świadczeń na łączną kwotę 110 400 zł wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka. Ponadto rodzinom zastępczym udzielono 10 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w łącznej kwocie 5000 zł. Przyznano również 56 świadczeń – dofinansowań do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie 16 800 zł, a prowadzącym rodzinny dom dziecka przyznano świadczenie na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka w łącznej kwocie 12 539 zł.
11. Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych. W roku 2015 PCPR w Puławach realizowało proces usamodzielnienia z 76 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzącymi z terenu innych powiatów. Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 446 świadczeń na łączną kwotę 257 226 zł. Ponadto na terenie powiatu puławskiego w 2015 r. funkcjonowały dwa mieszkania chronione, z których skorzystało łącznie 4 wychowanków, w tym 3 z rodzinnej pieczy zastępczej.

12. Ustalenie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2015 r. prowadzono 79 postępowań administracyjnych dotyczących ustalenia lub odstąpienia od ustalenia odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.
13. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w 2015 r. spełniała standardy, o których mowa w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawuje funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. Marii Konopnickiej w Puławach pieczy zastępczej. W 2015 r. przeprowadzona została kontrola okresowa w PO-W im. M. Konopnickiej pod kątem organizacji i funkcjonowania placówki w zakresie przestrzegania standardów świadczonych usług określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720) oraz statucie i regulaminach.

Szczegółowa realizacja programu, w tym opisanych powyżej działań, została zawarta w rozdziale „Realizacja zadań Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespołu ds. Świadczeń w 2015 r.” niniejszego sprawozdania.

4. Realizacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015

Zadania Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w 2015 r. realizowane były poprzez:

1) zorganizowanie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – skorzystało 15 kobiet, oraz grupy samopomocowej – 10 osób,
2) udzielanie schronienia w hostelu ofiarom przemocy domowej – skorzystało 11 osób (7 kobiet i 4 dzieci),
3) prowadzenie terapii ofiar przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej osobom korzystającym z pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz w Poradni Rodzinnej, udzielanie pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych oraz w innych stanach kryzysu zagrażających zdrowiu psychicznemu.
4) prowadzenie indywidualnych spotkań korekcyjno-edukacyjnych ze sprawcami przemocy - skorzystały 23 osoby.

W 2015 r. z pomocy psychologicznej w OIK skorzystało łącznie 150 osób, w tym 42 z powodu różnego rodzaju kryzysów oraz zaburzeń psychicznych. Natomiast w ramach pracy Poradni Rodzinnej z pomocy skorzystało 305 osób, w tym 78 z powodu kryzysów i zaburzeń psychicznych. Z pomocy prawnej skorzystało 106 osób.

Wszystkie działania były ewidencjonowane w rejestrze osób korzystających z pomocy.

Pracownicy OIK i PR kierowali osoby w stanach kryzysu na konsultacje specjalistyczne do lekarzy psychiatrów.

W ramach realizacji Programu ze środków PFRON udzielono ogółem dofinansowania dla 184 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną na łączną kwotę 1 458 138,72 zł, co stanowi 61,20% środków PFRON przeznaczonych na ustawowe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2015 r., w tym :

1) do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla 65 osób na kwotę 47 105,12 zł,
2) do wyjazdu na turnus rehabilitacyjny dla 22 osób na kwotę 30 795 zł,
3) do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla 6 osób na kwotę 5646 zł,
4) do likwidacji barier funkcjonalnych dla 1 osoby na kwotę 1608,60 zł,
5) do działalności 3 Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzących zajęcia dla 90 osób z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 1 372 984 zł.

Ponadto w 2015 r. 10 osób z zaburzeniami psychicznymi wzięło udział w programie Aktywny Samorząd realizowanym ze środków PFRON i skorzystało z dofinansowania w wysokości 30 276,50 zł w zakresie:

- Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową – 1 osoba na kwotę 2000 zł,
- Moduł II - dofinansowanie do kosztów nauki na poziomie wyższym - 9 osób na kwotę 28 276,50 zł.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystały również z porad udzielanych w Punkcie Informacyjnym dla Osób Niepełnosprawnych prowadzonym przez pracowników PCPR.

W roku 2015 osoby z zaburzeniami psychicznymi, m.in. uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, brały udział w konferencji kończącej realizację projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" finansowanego ze środków Unii Europejskiej, w trakcie której zaprezentowali własnoręcznie wykonane prace w ramach terapii zajęciowej.

5. Realizacja projektu systemowego „Samodzielni – nie sami" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11.12.2014 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach zwróciło się do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie z prośbą o zwiększenie wartości oraz wydłużenie terminu realizacji projektu systemowego „Samodzielni – nie sami" w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej" Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji" Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie"

Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizowanego od 1.01.2014 r., która została zaakceptowana. 26 stycznia 2015 r. został zawarty kolejny aneks do umowy ramowej, na podstawie którego przyznano Powiatowi Puławskiemu dofinansowanie projektu systemowego na lata 2014-2015 w łącznej kwocie 885 159,22 zł, w tym ze środków europejskich w kwocie 840 654,01 zł i dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 44 505,21 zł; łączna wartość projektu w latach 2014-2015 wyniosła 989 004,72 zł.

Celem głównym projektu było wyrównanie szans 167 osób wykluczonych/zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu puławskiego oraz podwyższenie statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie tych osób do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz do życia społecznego. Cel główny osiągany był poprzez realizację celów szczegółowych, takich jak:

- zaktywizowanie społeczno-zawodowe 86 osób poprzez zrealizowanie 4 Programów Aktywności Lokalnej,
- zaktywizowanie społeczno-zawodowe 81 osób poprzez zrealizowanie 2 Programów Aktywności Lokalnej: dla 46 osób niepełnosprawnych, 20 rodziców dzieci niepełnosprawnych oraz wsparcie indywidualne 15 osób niepełnosprawnych w ramach Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja celów szczegółowych odbywała się przy zastosowaniu instrumentów aktywnej integracji (aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej) w procesie pracy socjalnej.

Założone cele i działania były zgodne z Planem Działania dla Priorytetu VII PO KL na lata 2014-2015, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego 2006-2020, Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Ponadto przedstawione cele są zbieżne z celami zawartymi w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Obszarze Pomocy Społecznej na lata 2005-2015 Cel strategiczny 2: Sprawny i efektywny system wsparcia osób niepełnosprawnych i Cel strategiczny 3: Rozwój inicjatyw i działań na rzecz osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, Cele szczegółowe: Budowanie zintegrowanego systemu działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji społecznej osób i rodzin.

W latach 2014-2015 zrealizowano następujące działania aktywnej integracji:

1) Działania indywidualne dla osób niepełnosprawnych – 15 osób
2) Programy Aktywności Lokalnej:
   - dla wychowanków rodzin zastępczych – 30 osób,
   - dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami – 28 osób,
   - dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym pow. 15. r. ż. – 12 osób,
   - dla osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – 16 osób,
   - dla osób niepełnosprawnych w wieku 18 - 64 lat – 46 osób,
   - dla rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawnych – 20 osób.

Wyboru grup docelowych dokonano zgodnie z Planem Działania na lata 2007-2013 PO KL przewidującym w Poddziałaniu 7.1.2. w szczególności działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki. Uczestnicy projektu zostali wyłonieni przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach poprzez analizę dokumentacji, w tym dokumentacji dotyczącej dofinansowań ze środków PFRON. Rekrutacji uczestników projektu systemowego dokonano z uwzględnieniem zasady równych szans, w tym równości płci, wyjątkiem był PAL dla osób doświadczających przemocy, w którym ze względu na specyfikę problemu brały udział wyłącznie kobiety.

W ramach projektu zatrudniono w PCPR pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych (pełny etat) oraz doradcę ds. osób niepełnosprawnych (w wymiarze ½ etatu); wynagrodzenia finansowano w całości ze środków EFS.

Od początku realizacji projektu, tj. od 2008 roku, w projekcie wzięło udział 841 osób, w tym 510 (60,64%) kobiet oraz 331 (39,36%) mężczyzn. Wśród uczestników projektu 371 (44,11%) osób wskazało obszar wiejski jako miejsce zamieszkania.

IV. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo specjalistyczne jest realizowane poprzez Poradnię Rodzinną usytuowaną w strukturze organizacyjnej PCPR. Poradnia Rodzinna swoim zakresem działania obejmuje szeroko rozumiane poradnictwo specjalistyczne, w szczególności psychologiczne (indywidualne, grupowe, małżeńskie oraz rodzinne) i prawne.

W 2015 r. klienci mogli korzystać z pomocy trzech psychologów (2 i ¾ etatu), pedagoga i prawnika.

Klientom zgłaszającym się do Poradni Rodzinnej proponowana jest fachowa, anonimowa i bezpłatna pomoc. W 2015 r., tak jak w latach ubiegłych, miała ona formę konsultacji i porad psychologicznych, pedagogicznych oraz prawnych. Klienci uczestniczyli również w terapii indywidualnej, małżeńskiej oraz rodzinnej.

Klientami Poradni Rodzinnej mogą być mieszkańcy powiatu puławskiego bez względu na wiek i sytuację materialną. Osoby te zgłaszały się po pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i wychowawczych. Najczęściej kontaktowały się one z własnej inicjatywy, ale były także kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny.

1. Działalność Poradni Rodzinnej

Klienci Poradni Rodzinnej mieli możliwość skorzystania z szerokiej oferty usług, którą obrazują tabele:

Oferta Poradni Rodzinnej w 2015 r.

Forma realizacji zadania	Liczba osób realizujących zadanie, wykształcenie	Liczba osób objętych zadaniem
Spotkania indywidualne	4 osoby (3 psychologów, pedagog)	305
Poradnictwo prawne	1 prawnik	106

1.1. Spotkania indywidualne

W 2015 r. największą liczbę klientów Poradni Rodzinnej stanowili rodzice zwracający się po pomoc z powodu problemów wychowawczych, m.in. wagarowanie, zaburzenia zachowania - agresja, kradzieże, używanie substancji psychoaktywnych, zaburzenia nastroju i emocji (depresje), próby i myśli samobójcze, fobie szkolne.

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest do całej rodziny i obejmuje proces diagnozowania problemu, konsultacji, wsparcia, edukacji oraz terapii.

Kolejną liczną grupą klientów były osoby w sytuacjach kryzysowych mające różnego typu problemy emocjonalne. Wiele osób zgłaszało się z powodu trudnych osobistych przeżyć (utrata pracy, zdrada, śmierć bliskiej osoby, rozwód, separacja).

W ocenie pracowników rośnie również liczba małżeństw zgłaszających się po pomoc terapeutyczną. Małżeństwa zgłaszające się po pomoc zazwyczaj były w ostrych kryzysach, a największym problemem była zaburzona komunikacja interpersonalna.

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest również do osób niepełnosprawnych.

Łącznie w 2015 r. z pomocy specjalistycznej w ramach pracy Poradni Rodzinnej skorzystało 305 osób.

Psychologowie Poradni Rodzinnej w 2015 r. wykonali 39 diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z terenu powiatu puławskiego.

Przeprowadzono również 52 badania psychologiczne funkcjonujących rodzin zastępczych w celu zweryfikowania posiadanych przez nie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto na wniosek Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Organizatora Pieczy Zastępczej przeprowadzono badania psychologiczne kandydatom na rodziców zastępczych i w oparciu o nie napisano 24 opinie psychologiczne.

1.2. Poradnictwo prawne

Porady prawne były świadczone rodzinom i osobom z terenu powiatu puławskiego, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Klientom udzielono poradnictwa głównie w sprawach:

- alimentacyjnych (w tym egzekucji),
- rozwodowych (ew. separacji),
- dotyczących władzy rodzicielskiej,
- uprawnień i obowiązków rodziny zastępczej i opieki prawnej,
- ustalenia kontaktów z dzieckiem (zarówno rodziców jak i dziadków).

Z pomocy prawnej skorzystało w 2015 r. 106 osób.

V. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ - PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Pracownicy OIK realizują ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. oraz rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty". Ponadto w 2015 r. założyli 7 Niebieskich Kart osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz brali udział w zespołach interdyscyplinarnych w gminach na terenie powiatu puławskiego.

Z myślą o potencjalnych klientach dla ułatwienia im kontaktu z OIK działa bezpłatna infolinia, dostępna w godzinach pracy OIK pod bezpłatnym nr telefonu 800 110 001.

Informacja o możliwości skorzystania z pomocy OIK została rozpropagowana poprzez lokalne media, ulotki, plakaty, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy.

W 2015 r. szeroko rozumianą pomocą Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęto 150 osób.

Zestawienie liczby klientów OIK, osób którym udzielono schronienia w Hostelu oraz liczby Niebieskich Kart założonych przez OIK w 2015 r.

Komórka/forma pomocy	Liczba klientów/kart
OIK	150
HOSTEL	11
NIEBIESKIE KARTY	7

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje kompleksowe działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w szczególności spowodowanym przemocą domową. Celem pomocy psychologicznej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami osobom uwikłanym w przemoc, a dzięki temu zapobieżenie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Na początku kontaktu z osobą doświadczającą przemocy najważniejsze jest zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa poprzez np. udzielenie schronienia w Hostelu dla ofiar przemocy oraz nawiązanie pozytywnej relacji terapeutycznej. W trakcie pracy terapeutycznej z ofiarą przemocy głównym celem jest wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary w swoje możliwości, pracowanie nad mechanizmami przemocy. Najczęściej skutkuje to podjęciem przez nią działań mających na celu trwałe i skuteczne poradzenie sobie z przemocą np. złożenie wniosku o alimenty, pozwu rozwodowego, wyprowadzenie się od sprawcy przemocy, zawiadomienie prokuratury o popełnionym przestępstwie.

Praca psychologiczna z osobami doświadczającymi przemocy jest bardzo trudna. Trudności te wynikają ze specyfiki funkcjonowania ofiar przemocy (wyuczona bezradność, brak wiary w zmianę, niskie poczucie własnej wartości, silne poczucia winy, lęk przed zmianami), co powoduje, że osoby te szybko wycofują się z kontaktu, mają wysoki poziom lęku przed sprawcą, czują się od niego uzależnione i zupełnie bezradne. Uregulowania prawne nie chronią w wystarczający sposób ofiary przemocy przed sprawcą. Sprawy sądowe trwają bardzo długo, często są umarzane z braku wystarczających dowodów, świadków, a jeżeli zostają zakończone wyrokiem, to kary są niskie.

W celu pełnego wsparcia ofiar przemocy oraz zapewnienia im schronienia od 2007 r. funkcjonuje Hostel dla ofiar przemocy. Od stycznia 2014 r. Ośrodek dysponuje 3 pokojami z kuchnią i łazienką. Są to niezależne pomieszczenia przeznaczone dla 8 osób. W 2015 r. ze schronienia w hostelu skorzystało 7 rodzin (łącznie 11 osób).

Osoby umieszczone w hostelu są objęte pomocą psychologiczną i prawną przez pracowników OIK. Lokal użytkowany jest na podstawie porozumienia z RCKU. Bieżące koszty utrzymania Hostelu ponosi PCPR.

Oprócz pomocy ofiarom przemocy pracownicy OIK pracują z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. Został opracowany program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Przemiana", który jest skierowany w szczególności do:

- osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
- osób, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii;
- osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie.

Celem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest spowodowanie zmian ich zachowań i postaw, które zmniejszą ryzyko dalszego stosowania przez niech przemocy oraz zwiększając ich zdolność do samokontroli zachowań agresywnych i konstruktywnego rozwiązywania problemów.

W 2015 r. do OIK zgłosiły się lub zostały skierowane przez kuratorów 23 osoby, które zostały zdiagnozowane jako sprawcy przemocy. Z indywidualnych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych skorzystało 13 osób, natomiast pozostałe osoby nie podjęły dłuższej współpracy.

Poradnia Rodzinna oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmują działania o charakterze interdyscyplinarnym. Pracownicy OIK i PR również biorą udział w grupach roboczych zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu puławskiego.

Realizację zadań PR i OIK w 2015 r. zabezpieczało 3 psychologów (2 i ¾ etatu), pedagog oraz 1 prawnik. Wszyscy pracownicy podnoszą regularnie swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział

w zajęciach szkoleniowo-warsztatowych dotyczących pomocy psychologicznej i prawnej oraz poprzez samodoskonalenie się.

1.1. Projekt pn. „Przemoc niejedno ma imię”

Pracownicy OIK i PR w celu rozszerzenia oferty pozyskują środki zewnętrzne na realizację swoich zadań.

W 2015 r. pozyskano dotację celową w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie edycja 2015 r.” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu pn.: „Przemoc niejedno ma imię”

W ramach tego projektu w dniu 16 października 2015 r. w Sali Pompejańskiej Starostwa Powiatowego w Puławach odbyła się konferencja połączona z debatą pn**.** „Przemoc niejedno ma imię – porozmawiajmy o przemocy wobec osób niepełnosprawnych i starszych”. Wzięło w niej udział ponad 100 osób - przedstawicieli Sądu, Prokuratury, Policji, ośrodków pomocy społecznej i Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu puławskiego, pracowników jednostek organizacyjnych powiatowych i gminnych oraz przedstawicieli stowarzyszeń i fundacji reprezentujących osoby niepełnosprawne i starsze działających na terenie powiatu.

Głównym celem konferencji było zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zacieśnienie współpracy służb oraz wsparcie działalności specjalistów pracujących z osobami dotkniętymi problemem przemocy. Uczestnicy konferencji mieli okazję pogłębić swoją wiedzę o specyfice przemocy wobec osób niepełnosprawnych i starszych. W trakcie konferencji wystąpił m. in. Luis Alarcon – znany ogólnokrajowy specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Następnie przedstawiciele jednostek działających w obszarze pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy wzięli udział w panelu dyskusyjnym pt. „Porozmawiajmy o przemocy wobec osób niepełnosprawnych i starszych”.

W ramach Projektu „Przemoc niejedno ma imię” oprócz Konferencji zrealizowano także następujące działania:

- konkurs plastyczny dla dzieci ze świetlic z terenu powiatu puławskiego pt. „Przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych w oczach dziecka”. W konkursie wzięło udział 68 dzieci z 10 świetlic środowiskowych – placówek wsparcia dziennego z terenu powiatu puławskiego, tj.: z Baranowa, Śniadówki, Koźla, Góry Puławskiej, Kazimierza Dolnego, Nałęczowa i Puław. W dniu 5 października 2015 r. w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika” odbyło się spotkanie, którego celem było podsumowanie konkursu, ogłoszenie wyników, rozdanie nagród oraz wręczenie dyplomów uczestnikom.

- cykl warsztatów dla 20 osób – specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy pn. „Dialog motywujący i jego zastosowanie w ramach pracy z trudnym klientem” w wymiarze 72 godzin. Miały one na celu zapoznanie uczestników z nowatorską metodą pracy z trudnym klientem.

Ponadto zorganizowano grupę wsparcia dla 15 kobiet z terenu powiatu puławskiego doświadczających przemocy domowej z treningiem umiejętności wychowawczych oraz grupę samopomocową dla 10 kobiet z terenu powiatu puławskiego, które już uczestniczyły w ubiegłych latach w różnych formach wsparcia.

VI. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rodzinna piecza zastępcza

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.) nakłada na powiat między innymi zadania dotyczące organizowania pieczy zastępczej w celu zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności prawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich w rodzinie naturalnej.

Zarządzeniem nr 104/2011 Starosty Puławskiego z dnia 7 grudnia 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie puławskim. W związku z powyższym Uchwałą Nr 279/2012 Zarządu Powiatu w Puławach z dnia 14 września 2012 r. utworzono w strukturach PCPR w Puławach Zespół ds. pieczy zastępczej.

Efektywność podejmowanych działań w zakresie pieczy zastępczej zapewniała realizacja 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017. Program ten został opracowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i przyjęty do realizacji Uchwałą nr V/38/2015 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 25 lutego 2015 r.

Celem programu było wzmacnianie rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne jej formy. Program umożliwiał zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach opieki zastępczej, ustalał coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych oraz określał odpowiednie warunki do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto umożliwiał zabezpieczenie środków finansowych na realizację przewidzianych zadań i celów.

W zakresie przyjętych na kolejne lata limitów założono na rok 2015 utworzenie 1 rodziny zastępczej zawodowej oraz 1 rodzinnego domu dziecka. Z powodu braku osób chętnych do pełnienia ww. form rodzinnej pieczy zastępczej, m.in. z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia, nie zrealizowano ww. założeń.

STRUKTURA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUŁAWSKIM W 2015 r.

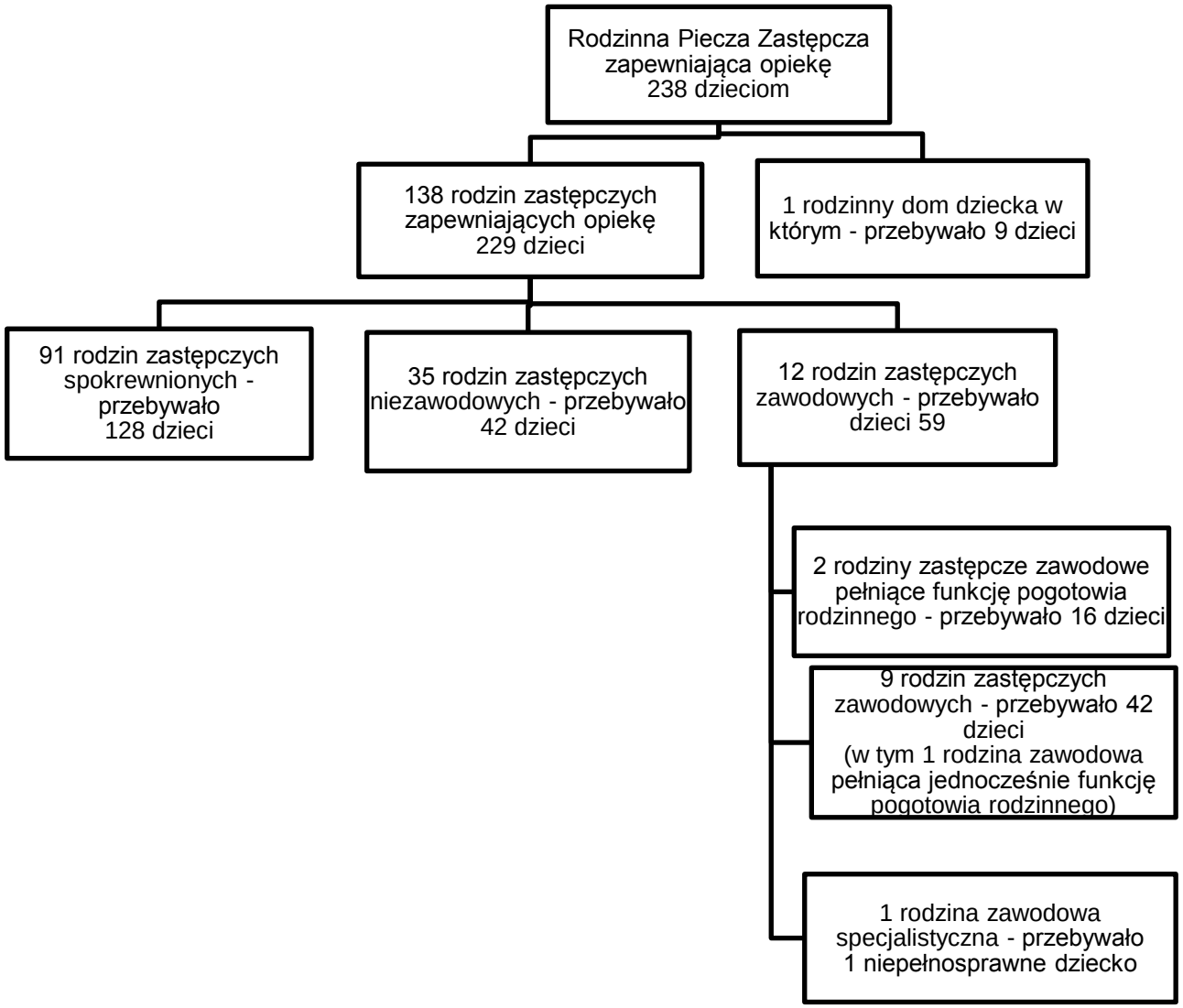

Na terenie powiatu puławskiego w 2015 r. opieką i wychowaniem w rodzinnej pieczy zastępczej zostało objętych w ciągu całego roku łącznie 238 dzieci, w tym:

- 128 dzieci w 91 spokrewnionych rodzinach zastępczych,
- 42 dzieci w 35 niezawodowych rodzinach zastępczych,
- 59 dzieci w 12 zawodowych rodzinach zastępczych, w tym w 1 rodzinie specjalistycznej oraz w 2 zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
- 9 dzieci w 1 rodzinnym domu dziecka.

1.1. Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej

1) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej. W 2015 r. do rodzin zastępczych trafiło 25 dzieci, w tym:
   - 15 dzieci do rodzin zastępczych spokrewnionych,
   - 3 dzieci do rodzin zastępczych niezawodowych,
   - 7 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych, w tym 5 dzieci do rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.
2) Promocja idei pieczy zastępczej typu rodzinnego oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka.

Szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzony był poprzez:

- rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem stowarzyszeń działających na rzecz rodziny,
- rozkładanie ulotek tematycznych w miejscach ogólnie dostępnych, m.in. w ramach stoisk na targach pracy i corocznych dożynkach powiatowych,
- przygotowanie i drukowanie kalendarzy ściennych,
- organizowanie imprez integracyjnych i okolicznościowych,
- prowadzenie indywidualnych rozmów z osobami zainteresowanymi.

Nawiązano współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, placówkami oświatowymi, Komendą Powiatową Policji w Puławach, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Puławach, Młodzieżowym Domem Kultury w Puławach oraz organizacjami pozarządowymi, m.in. Stowarzyszeniem „Rodzina” w Puławach, Towarzystwem Krzewienia Kultury Fizycznej w Puławach, które zaproszono do wspólnego organizowania imprez na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

W celu promocji idei rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowano:

- w dniu 29 stycznia 2015 r. zabawę choinkową dla dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, która odbyła się w Sali Pompejańskiej w budynku Starostwa Powiatowego w Puławach. Uczestniczące w imprezie dzieci bawiły się przy

muzyce i brały udział w licznych konkursach. Główną atrakcją były paczki rozdawane przez Mikołaja.

- w dniu 29 maja 2015 r. obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pod honorowym patronatem Starosty Puławskiego, włączając imprezę w lokalną kampanię społeczną „Puławy dla rodziny", koordynowaną przez Urząd Miasta Puławy. Impreza miała charakter plenerowy i odbyła się na terenie Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach przy partnerskiej współpracy wielu instytucji i organizacji pozarządowych takich jak: Starostwo Powiatowe w Puławach, ww. Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach, Stowarzyszenie „Rodzina" w Puławach, Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika" oraz z udziałem animatorów i wolontariuszy.

W uroczystości udział wzięli dyrektorzy i przedstawiciele instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego, rodzice zastępczy, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, dzieci i wychowawcy z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach oraz dzieci z placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez Stowarzyszenie „Rodzina". Gratulacje oraz wyrazy uznania rodzinom zastępczym złożyli pani Elżbieta Seredyn, podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, pan Leszek Gorgol, członek Zarządu Powiatu Puławskiego, pani Bożena Krygier, przewodnicząca Rady Miasta Puławy oraz pan Wojciech Kuba w imieniu posła na Sejm RP, pana Włodzimierza Karpińskiego. Starosta Puławski oraz Zarząd Powiatu Puławskiego uhonorował zawodowe rodziny zastępcze oraz Rodzinny Dom Dziecka funkcjonujące na terenie powiatu puławskiego poprzez wręczenie dyplomów okolicznościowych z życzeniami oraz upominków ufundowanych przez Powiat Puławski, które oddały wyrazy wdzięczności i szacunku za trud i wysiłek włożony w wychowanie dzieci potrzebujących opieki i troski. Podczas uroczystości pani Elżbieta Seredyn w imieniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej, pana Władysława Kosiniaka-Kamysza uroczyście wręczyła nagrody *Pro Publico Bono:*

- za działalność na rzecz rodziny - prowadzącym Rodzinny Dom Dziecka oraz Stowarzyszeniu „Rodzina",
- za działalność na rzecz polityki społecznej - Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach.

Dzięki sponsorom dla uczestników i zaproszonych gości przygotowany był poczęstunek. Każde dziecko otrzymało nagrody i upominki oraz słodycze za udział w licznych konkursach i zabawach.

3) Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka w tym przeprowadzenie badań pedagogicznych, psychologicznych i analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie ich na ww. szkolenie, wydawanie zaświadczeń.

W 2015 r. na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych skierowano 6 osób. Szkolenie prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przez Ośrodek Adopcyjny w Lublinie ukończyło 5 osób, tj. 3 rodziny. Ponadto na zlecenie sądu dokonano analizy i oceny sytuacji łącznie 29 osób, w tym: 23 osób, tj. 14 rodzin - kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze i 6 osób, tj. 4 rodzin kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.

4) Przygotowanie rodzin zastępczych na przyjęcie dziecka zgodnie z art. 47 ustawy, między innymi poprzez:

- udzielenie szczegółowych informacji o dziecku i jego sytuacji prawnej (w tym umożliwiającej przysposobienie dziecka), rodzinnej, zdrowotnej, szkolnej, co wymaga zgromadzenia stosownej dokumentacji oraz nawiązania współpracy z sądami, placówkami służby zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej i asystentami rodzin biologicznych,
- dokonanie diagnozy psychofizycznej dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami.

5) Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą

- rodzinom zastępczym wychowującym dzieci o nieprawidłowym rozwoju zapewniany jest dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- indywidualnie dla każdego dziecka trafiającego do rodzinnej pieczy zastępczej przygotowywany jest plan pomocy dziecku,
- organizator rodzinnej pieczy zastępczej pomaga rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu (grupy wsparcia, imprezy integracyjne),
- zapewniona jest bezpłatna pomoc prawna, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego,
- prowadzone jest psychologiczne i pedagogiczne poradnictwo i terapia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
- rodzinom zastępczym niezawodowym i zawodowym zapewnione jest poradnictwo, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- raz w miesiącu prowadzona jest grupa wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz grupa wsparcia dla rodzin objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 16 dzieci z rodzin zastępczych otrzymało tornister z kompletnym wyposażeniem niezbędnym do nauki szkolnej w ramach organizowanego przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin – przy współpracy PCPR w Puławach – projektu „Energetyczny Tornister”.

W razie potrzeby rodziny zastępcze oraz dzieci mają możliwość skorzystania z pomocy Poradni Rodzinnej działającej w strukturze Centrum w celu objęcia specjalistyczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

W związku ze zmianą przepisów ustawy nakładającą wymóg objęcia wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie więcej niż 15 rodzin, od 1 czerwca 2015 r. zatrudniony został drugi

koordynator. Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było łącznie 36 rodzin zastępczych, w których przebywało 58 dzieci, przy czym liczba rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora jednocześnie w miesiącu kalendarzowym nie przekraczała 15.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej udziela wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Polega to m. in. na przygotowaniu we współpracy z rodziną zastępczą planu pomocy dziecku; pomocy rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu; umożliwieniu opiekunom i dzieciom dostępu do specjalistycznej pomocy, tj. psychologicznej, pedagogicznej i prawnej. Z rodzin objętych pomocą koordynatora w 2015 r. rozwiązana została 1 rodzina zastępcza, 4 dzieci powróciło do rodziców biologicznych, 3 dzieci zmieniło formę pieczy zastępczej, 1 dziecko zostało adoptowane, 3 dorosłych wychowanków po ukończeniu 18. r. ż. zdecydowało o pozostaniu w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki.

6) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.

W przypadku dzieci poniżej 3. r. ż. ocena ta dokonywana jest nie rzadziej niż co 3 miesiące, natomiast odnośnie do starszych dzieci nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Ocena dokonywana jest m.in. w celu analizy całokształtu sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedury adopcyjnej dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz wydania opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, o czym informowany jest właściwy sąd rodzinny. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ww. oceny dokonuje na posiedzeniu m.in. z udziałem rodziny zastępczej lub odpowiednio: prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Ponadto do udziału w posiedzeniu zapraszani są przedstawiciele Sądu Rejonowego w Puławach, ośrodków pomocy społecznej i instytucji oświatowych.

W 2015 r. dokonano oceny 190 dzieci czyli w ciągu roku sporządzono ok. 400 ocen. Przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczył także w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej im M. Konopnickiej w Puławach.

7) Dokonywanie oceny rodzin zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Ocena rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka jest dokonywana pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy po raz pierwszy przed upływem roku od umieszczenia w rodzinie pierwszego dziecka, kolejna (w przypadku pozytywnej oceny) po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie

rzadziej niż co 3 lata. W 2015 r. dokonano 17 ocen rodzin zastępczych i 1 oceny rodzinnego domu dziecka.

8) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz monitorowanie procedur adopcyjnych.

W 2015 r do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie zgłoszono 19 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Zgodnie z ustawą do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia dziecka, sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko, sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej, sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczania wspólnie rodzeństwa z powodu nieznalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa. Ponadto pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach wobec ww. dzieci, u których została wszczęta procedura adopcyjna, zgromadzili i przekazali do ośrodka adopcyjnego m. in. informacje oraz dokumentację: o sytuacji prawnej zgłoszonego dziecka, jego sytuacji rodzinnej, odpis aktu urodzenia dziecka, orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień, diagnozę psychofizyczną dziecka, plan pracy z rodziną dziecka. W 2015 r. przysposobionych zostało 6 dzieci z rodzin zastępczych.

W celu monitorowania procedur adopcyjnych dzieci przebywających w pieczy zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną na posiedzenia do spraw oceny sytuacji dziecka zapraszani są przedstawiciele ośrodka adopcyjnego.

9) Współpraca z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka byli objęci przez tut. Centrum pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Łącznie w 2015 roku w rodzinach zastępczych przebywało 48 dorosłych wychowanków. Z tego w okresie sprawozdawczym 7 wychowanków opuściło rodzinę zastępczą. Łącznie pomocą PCPR w procesie usamodzielnienia objętych było 41 wychowanków rodzin zastępczych.

Warunkiem otrzymania ww. pomocy jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. W 2015 roku sporządzono 13 planów usamodzielnienia z wychowankami rodzinnych form pieczy zastępczej, którzy kończyli 18 rok życia.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inna osoba wskazana przez wychowanka zaakceptowana przez kierownika Centrum. Do obowiązków opiekuna usamodzielnienia należy przede wszystkim zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej, ocena realizacji programu i jego – w razie potrzeby – weryfikowania, współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniowanie wniosków o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

10) Współpraca z sądami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

- współpraca z sądami obejmuje: przekazywanie informacji, co najmniej raz na 3 lub 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka; sporządzanie opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej – w 2015 roku przesłano ok. 400 informacji wraz z opiniami o zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej; zawiadamianie sądu w przypadkach gdy rodzina zastępcza nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie; zawiadamianie sądu w przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej; informowanie sądu o rodzinach zastępczych, w których można umieścić dziecko; monitorowanie spraw dotyczących adopcji; przekazywanie danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz o pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, bieżący kontakt z zespołem kuratorskiej służby sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej obejmuje: opracowywanie we współpracy z asystentem rodziny planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej; współpraca dotycząca ustalenia kontaktów rodziców biologicznych z dzieckiem przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej; ocena możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej; podjęcie działań mających na celu przysposobienie dziecka, udział asystenta rodziny lub pracownika socjalnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- współpraca z placówkami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, do których uczęszczają dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, obejmuje m.in. udział pedagoga i psychologa szkolnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz kontakt ze szkołą w sytuacjach niepowodzeń szkolnych bądź trudności wychowawczych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- współpraca z placówkami służby zdrowia, zwłaszcza w zakresie gromadzenia niezbędnej dokumentacji medycznej dotyczącej dziecka, poradniami specjalistycznymi, ośrodkami

MONAR w przypadku zagrożenia uzależnieniami wychowanków rodzin zastępczych oraz współpraca z policją w przypadku demoralizacji i konfliktu z prawem wychowanków oraz ewentualnej przemocy w rodzinie.

11) Szkolenia rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych.

W 2015 r odbyły się dwa szkolenia związane z tematyką wieloaspektowego bezpieczeństwa dzieci, tj.

- w kwietniu 2015 r. we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Puławach szkolenie pt. „Zachowania prozdrowotne – profilaktyka chorób zakaźnych wśród dzieci i młodzieży". W szkoleniu wzięły udział 62 osoby.
- w listopadzie 2015 r. pt. „Zagrożenia spowodowane używaniem nowych substancji psychoaktywnych" prowadzone przez pracowników Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar" w Puławach. W szkoleniu wzięło udział 57 osób.

VII. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ

1. Świadczenia dla rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota 660 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 1000 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Ponadto w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania.

Zgodnie z ww. ustawą świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka udzielane są decyzjami administracyjnymi po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. W 2015 r. wydanych zostało 211 decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, bądź w sprawie zmiany wysokości świadczenia, lub też wygaszających decyzje przyznające pomoc. Ponadto wydano 56 decyzji dotyczących dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych niezawodowych, zawodowych i w rodzinnym domu dziecka.

W 2015 r. rodzinom zastępczym udzielono świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci na łączną kwotę 2 129 311,37 zł, w tym:

- rodzinom spokrewnionym 1432 świadczenia wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 935 624,46 zł,
- rodzinom zastępczym niezawodowym 599 świadczeń wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 542 037,02 zł,
- rodzinom zastępczym zawodowym 566 świadczeń wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 506 910,79 zł,
- prowadzącym rodzinny dom dziecka 120 świadczeń na łączną kwotę 110 400,00 zł wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka.

Ponadto rodzinom zastępczym udzielono 10 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w łącznej kwocie 5 000 zł. Przyznano również 56 świadczeń – dofinansowań do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie 16 800 zł, a prowadzącym rodzinny dom dziecka przyznano środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka w łącznej kwocie 12 539,10 zł.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 000 zł miesięcznie, natomiast

rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 600 zł miesięcznie. W 2015 r. wynagrodzenia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka wypłacane były na poziomie 2 000 – 3 120 zł miesięcznie.

Powiat Puławski otrzymał dotację w ramach programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 22 554,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzenia 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w PCPR w Puławach.

2. Porozumienia

Zgodnie z art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie zawartych porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W 2015 r. na terenie innych powiatów w rodzinnych formach pieczy zastępczej umieszczonych było 27 małoletnich pochodzących z terenu powiatu puławskiego, a łączna kwota wydatków na opiekę i wychowanie ww. małoletnich poniesiona w 2015 r. przez Powiat Puławski wyniosła 332 802,40 zł.

Natomiast w ww. okresie na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 24 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej były inne powiaty. Z tego tytułu na podstawie zawartych porozumień Powiat Puławski otrzymał łącznie kwotę 288 815,87 zł.

W 2015 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywało 5 dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego i z tego tytułu Powiat Puławski poniósł wydatki w łącznej wysokości 224 130,42 zł. Z kolei w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej im. M. Konopnickiej w Puławach przebywało w ww. okresie 7 małoletnich z terenu innych powiatów; powiaty te z tego tytułu dokonały wpłat na rzecz Powiatu Puławskiego w łącznej wysokości 186 225,97 zł.

3. Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka - umieszczonego po wejściu w życie ww. ustawy - w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

W 2015 r. obciążono 11 gmin notami księgowymi za pobyt w ciągu roku 92 dzieci w pieczy zastępczej, tj. zarówno w rodzinach zastępczych, w rodzinnym domu dziecka, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 557 798,09 zł, tj.

- Gmina Janowiec – 10 939,78 zł (6 dzieci),
- Gmina Żyrzyn – 11 939,78 zł (6 dzieci),
- Gmina Baranów – 7 964,45 zł (1 dziecko),
- Gmina Nałęczów –64 439,12 zł (15 dzieci),
- Gmina Wąwolnica – 2 538,84 zł (3 dzieci),
- Gmina Kazimierz Dolny – 6168,55 zł (1 dziecko),
- Gmina Kurów –1 443,44 zł (1 dziecko),
- Gmina Markuszów – 70 378,50 zł (3 dzieci),
- Gmina Końskowola – 28 998,50 zł (1 dziecko),
- Gmina Puławy – 26 928,26 zł (5 dzieci),
- Miasto Puławy – 326 058,87 zł (50 dzieci).

4. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną byli objęci przez tut. PCPR pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, a także pomocą:

- pieniężną na usamodzielnienie w wysokości od 1 647 zł do 6 600 zł w zależności od czasu pobytu wychowanka w rodzinie zastępczej i formy pieczy zastępczej, w której przebywał,
- pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 494,10 zł lub 500 zł miesięcznie,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie, w wysokości od 1 500 zł do 4 941 zł z przeznaczeniem np. na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, meble, remont mieszkań.

Pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili rodziny zastępcze, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną przed 01.01.2012 r. podlegają przepisom ustawy o pomocy społecznej. Natomiast pełnoletni wychowankowie, którzy usamodzielnili się po 1.01.2012 r. podlegają ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warunkiem otrzymania pomocy na usamodzielnienie jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez wychowanka zaakceptowana przez kierownika centrum właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Do obowiązków opiekuna usamodzielnienia należy przede wszystkim zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej, ocena realizacji programu i jego – w razie potrzeby – weryfikowanie, współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniowanie wniosków o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

Opracowywanie i realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia to nie tylko współpraca opiekuna z wychowankiem, ale także praca socjalna w środowisku, spotkania z rodzinami zastępczymi czy biologicznymi oraz pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych, szkół, ośrodków pomocy społecznej czy urzędów pracy, urzędów gmin lub miasta (w sprawie pracy i mieszkania komunalnego i socjalnego).

Przeprowadzenie procesu usamodzielnienia wymaga intensywnej pracy, która nie kończy się tylko na wyznaczaniu celów i zadań do realizacji, ale także wymaga dokonywania okresowej oceny, modyfikowania i dostosowywania indywidualnego planu usamodzielnienia do aktualnych potrzeb wychowanka oraz szans na samodzielne i godne życie.

W roku 2015 r. PCPR w Puławach realizowano proces usamodzielnienia z 76 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami z placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzącymi z terenu innych powiatów.

Ponadto ściśle współpracowaliśmy z 6 innymi powiatami w zakresie realizacji programów usamodzielnienia 10 wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z tych powiatów, a zamieszkałych obecnie na terenie powiatu puławskiego.

38 wychowankom z rodzin zastępczych przyznano decyzją administracyjną i wypłacono 325 miesięcznych świadczeń na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 159 842,94 zł,

5 świadczeń na zagospodarowane w kwocie 17 376,72 zł, 4 świadczenia pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w łącznej kwocie 19 782 zł.

Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 334 świadczenia na łączną kwotę 197 001,66 zł.

13 pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowego ośrodka socjoterapii pochodzącym z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającym się na naszym terenie przyznano decyzją administracyjną i wypłacono 111 miesięcznych świadczeń na kontynuowanie nauki w kwocie 55 283,60 zł, 1 świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 4 941 zł.

Ogółem wypłacono 112 świadczeń na kwotę 60 224,60 zł, w tym dla:

- 5 wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach,
- 1 wychowanka Domu Dziecka w Przybysławicach,
- 1 wychowanka Domu Dziecka w Wieliczce,
- 1 wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Łańcucie,
- 4 wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krakowie,
- 1 wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Solcu n/Wisłą.

5. Mieszkanie chronione

Na terenie powiatu puławskiego w 2015 r. funkcjonowały dwa mieszkania chronione. Mieszkanie chronione znajdujące się w budynku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach przy al. Partyzantów przeznaczone jest dla 2 usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Drugie mieszkanie chronione usytuowane jest przy ulicy Kaniowczyków w Puławach i jest przeznaczone dla 3 wychowanków. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej zapewniającą warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku i przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2015 r. w mieszkaniu chronionym przy al. Partyzantów przebywało 2 byłych wychowanków rodzin zastępczych. Osoby usamodzielnione zajmujące to mieszkanie ponoszą odpłatność zgodnie z uchwałą nr XLII/339/2010 Rady Powiatu w Puławach z dnia 24 marca 2010 r. zmieniającą uchwałę nr XL/401/2006 Rady Powiatu w Puławach w sprawie ustalenia organizacji mieszkań chronionych utworzonych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tych mieszkaniach (Dz. U. Woj. Lub. z 2006 r. nr 89 poz. 1587). Odpłatność w 2015 r. wynosiła od 0 zł do 152 zł miesięcznie.

W 2015 r. w mieszkaniu chronionym przy ul. Kaniowczyków w Puławach przebywały 2 usamodzielnione wychowanki (w tym jedna z rodziny zastępczej i jedna z placówki opiekuńczo-

wychowawczej). Osoby usamodzielnione zajmujące to mieszkanie ponoszą odpłatność zgodnie z powyższą uchwałą. Odpłatność ta w 2015 r. wynosiła od 0 zł do 252,72 zł miesięcznie.

Wysokość opłaty za pobyt w mieszkaniu chronionym ustalana jest decyzją administracyjną i uzależniona jest od sytuacji osobistej i dochodowej osoby usamodzielnionej.

6. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia opłat za pobyt dzieci do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Decyzją administracyjną odstępuje się od ustalenia opłaty, ustala bądź zwalnia rodziców biologicznych z ponoszenia opłat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, biorąc pod uwagę zasady określone w uchwale nr XVII/152/2012 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. U. Woj. Lub. z 2012 r., poz. 2104).

W 2015 r. wydano 79 decyzji dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności od rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jest ustalana w oparciu o zebrane materiały dowodowe w drodze postępowania administracyjnego. W większości przypadków rodzice biologiczni dziecka są, oprócz niewydolności wychowawczej, w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową, przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Zdarzają się również przypadki, gdy nieznane jest miejsce pobytu rodzica biologicznego (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, brak informacji o miejscu pobytu rodzica biologicznego), co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i podjęcie kroków w kierunku ustalenia odpłatności.

7. Alimenty

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych,

- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok (ust. 2 ww. przepisu).

Cześć rodziców biologicznych płaci na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych dobrowolne alimenty, które zgodnie z wejściem nowelizacji ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej od dnia 19 września 2014 r. nie są odliczane od dochodu dziecka – w przypadku rodzin zastępczych, które mają przyznane świadczenia na podstawie tej ustawy. Z kolei świadczenia wypłacane rodzinom na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są pomniejszane o dochód dziecka, który to stanowiły m.in. otrzymywane alimenty.

Tut. Centrum w 2015 r. wystąpiło do Sądu Rejonowego w Puławach z 20 pozwami o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Kwota zasądzonych wyrokiem sądu alimentów w roku 2015 wyniosła od 40 zł do 200 zł na dziecko miesięcznie.

8. Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na terenie powiatu puławskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza opieki całodobowej, tj. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Marii Konopnickiej w Puławach.

W 2015 r. ww. placówka realizowała funkcję socjalizacyjną. Do placówki opiekuńczo-wychowawczej opieki całodobowej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na jego miejsce zamieszkania. Dziecko umieszczane jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wykonaniu postanowienia sądu.

W 2015 r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie powiatu puławskiego umieszczono 6 dzieci, w tym 1 z innego powiatu. W ubiegłym roku w placówce socjalizacyjnej przebywało łącznie 37 dzieci. Miesięczny koszt pobytu jednego wychowanka w ww. placówce ustalono na kwotę w wysokości 3 908,00 zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed skierowaniem do całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. Wysokość wydatków oraz inne kwestie związane z umieszczeniem dzieci uregulowane są w zawartych pomiędzy powiatami porozumieniach.

Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego z dnia 20 marca 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawowało funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. Marii Konopnickiej w Puławach pieczy zastępczej.

W związku z powyższym w 2015 r. przeprowadzona została kontrola okresową w PO-W im. M. Konopnickiej w Puławach, w dniach 29-30 października 2015 r., której zakres obejmował organizację i funkcjonowanie Placówki w zakresie przestrzegania standardów świadczonych usług

określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720) oraz statucie i regulaminach.

9. Kierowanie do ośrodka wsparcia

Od 2014 r. w Górze Puławskiej funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy, powiatowy ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w którym realizowane są zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Od dnia 01.12.2015 r. liczba miejsc w Ośrodku wzrosła do 35.

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Starostę Puławskiego z dnia 21.11.2014 r. dyrektor PCPR w Puławach uprawniony jest do wydawania decyzji w sprawie skierowania do ww. ośrodka wsparcia, ustalania odpłatności za korzystanie z usług oraz zwalniania z tej odpłatności osób do niej zobowiązanych.

W 2015 r. do PCPR w Puławach wpłynęło 46 wniosków wraz z kompletem dokumentów, przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu puławskiego, w tym z:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu - 9 wniosków,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach - 14 wniosków,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach - 23 wnioski.

W związku z powyższym tutejsze Centrum w 2015 r. prowadziło 65 postępowań administracyjnych w sprawie przyznania mieszkańcom ww. gmin tej formy pomocy. Wydano 9 decyzji administracyjnych dotyczących zmian w zakresie odpłatności za usługi, 5 decyzji dotyczących umorzenia postępowania oraz 1 decyzję odmowną. W 2015 r. w ośrodku przebywało łącznie 35 osób. Trzy osoby z powodów zdrowotnych lub rodzinnych zrezygnowały z tej formy wsparcia. Na dzień 31 grudnia 2015 r. w ośrodku przebywały 32 osoby.

Wysokość odpłatności za usługi świadczone w ośrodku wsparcia ustalana jest decyzją administracyjną i uzależniona jest od sytuacji osobistej, dochodowej osoby kierowanej oraz odpowiedniego kryterium dochodowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W 2015 r. wysokość odpłatności za korzystanie z usług wynosiły od 65,84 zł do 104,66 zł. Łącznie wysokość wniesionych opłat wyniosła w 2015 r. 4 127,38 zł.

VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w 2015 roku zorganizowało następujące szkolenia dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego:

1) **Temat**: Kodeks postępowania administracyjnego w pomocy społecznej.

   Termin: 15 maja 2015 r.

   Uczestnicy: pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy PCPR w Puławach, pracownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej oraz przedstawiciel z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Puławach.

2) **Temat:** Zachowanie pracownika w kontakcie z niebezpiecznym klientem, wybrane elementy z samoobrony.

   Termin: 9 października 2015 r.

   Uczestnicy: pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy PCPR w Puławach, przedstawiciele Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze Puławskiej, Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego przy Stowarzyszeniu Charytatywnym z siedzibą w Nałęczowie oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej działającego przy Puławskim Stowarzyszeniu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego miało głownie charakter informacyjny. W tym zakresie prowadzono indywidualne konsultacje w szczególności:

- z zakresu postępowania administracyjnego w sprawach udzielanych świadczeń na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, odpłatności rodziców biologicznych oraz przysługujących im świadczeń;
- obciążeń gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;
- sporządzanie dokumentacji o której mowa w art. 38 a ust. 1 pkt 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- umieszczania osób w powiatowym ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym gromadzenia wymaganej dokumentacji) oraz zmiany przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- metod pracy z dzieckiem oraz rodziną dziecka (udział pracowników OPS w posiedzeniach do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, udział przedstawiciela PCPR w Puławach w posiedzeniach w placówce

opiekuńczo - wychowawczej), wspomaganie pracowników w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;

- pomoc, doradztwo w sprawach dotyczących usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej (współpraca w zakresie sporządzania indywidualnego programu usamodzielnienia oraz ustalenia w zakresie jego realizacji);
- sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym wykonywania postanowień sądu, władzy rodzicielskiej oraz alimentacji;
- diagnozowania potrzeb szkoleniowych pracowników w celu organizowania szkoleń dla kadr pomocy społecznej;
- współpraca z jednostkami pomocy społecznej wyższego stopnia tj.: występowanie o interpretacje, konsultowanie się w sprawach obowiązujących sprawozdań.

Pracownicy Poradni Rodzinnej oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej, również udzielali konsultacji w sprawach klientów objętych pomocą ośrodków pomocy społecznej.

IX. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Przy realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" realizowanego przez PCPR w Puławach dla zamówień nie były stosowane przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

X. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON

Środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadające według algorytmu na 2015 rok dla Powiatu Puławskiego Zarząd Funduszu określił w wysokości 2 378 194 zł.

W oparciu o tę informację Rada Powiatu Puławskiego uchwałą nr V/42/2015 z dnia 25 lutego 2015 r. określiła rodzaje zadań i wysokość środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych, wyznaczone powiatom ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W dniu 9 lipca 2015 r. Zarząd PFRON zwiększył plan finansowy dla Powiatu Puławskiego o kwotę 107 897 zł, wobec czego limit środków finansowych Funduszu na realizację zadań Powiatu w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej wynosił 2 486 091 zł.

Ostatecznie środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej dla Powiatowego Urzędu Pracy zostały określone w wysokości 102 600 zł, a dla PCPR 2 383 491 zł, w tym na realizację bieżących zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w wysokości 1 004 147 zł oraz na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej 1 379 344 zł.

Wydatkowanie środków przez PCPR na poszczególne zadania przedstawia niniejsze sprawozdanie.

1. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- wzmacnianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych,
- wzmacnianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej dofinansowywanej ze środków PFRON należą:

- turnusy rehabilitacyjne,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- warsztaty terapii zajęciowej,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.

1.1. Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim w 2015 r.

Lp	Rodzaj zadania	Otrzymane środki PFRON na zadania w roku 2015 w zł	Wykorzystane środki PFRON za 2015 r. w zł	Liczba złożonych wniosków Liczba zrealizowanych wniosków
	Środki finansowe PFRON ogółem na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone art. 35a ustawy o rehabilitacji (…) w zł, w tym:	**2 486 091**	**2 479 661**	
I	**Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów warsztatów terapii zajęciowej**	**1 379 344**	**1 372 984**	**3 warsztaty – 90 uczestników**
II	**Środki na zadania bieżące z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:**	**1 004 147**	**1 004 110**	**2328** **2025**
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w tym:	74 695	74 695	117 52
	a) dla dzieci do 16 r. ż. i młodzieży do 24 r. ż. uczącej się i nie pracującej	74 695	74 695	58 52
	b) dla dorosłych osób niepełnosprawnych	0	0	59 0
2.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	167 021	167 020	55 30
3.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	46 487	46 487	53 38
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	656 863	656 829	2034 1849
5.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	43 943	43 942	51 44
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	15 138	15 137	18 12
III	**Środki finansowe dla powiatu ogółem w zł, w tym: - na zadania PCPR - na zadania PUP**	**2 486 091 2 383 491 102 600**	**2 479 661 2 377 094 102 567**	**zrealizowane 99,74%**

1.1.1 Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną aktywną formę rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694).

Zgodnie z ww. przepisami dofinansowanie w zależności od stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy wynosi:

1) dla uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 30% w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego kwartalnie przez Prezesa GUS na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dn. 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.);
2) dla uczestnika z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 27% przeciętnego wynagrodzenia;
3) dla uczestnika z lekkim stopniem niepełnosprawności – 25% przeciętnego wynagrodzenia;
4) dla dziecka niepełnosprawnego oraz uczącej się i niepracującej młodzieży do 24. r. ż. – 30% przeciętnego wynagrodzenia;
5) dla niezbędnego opiekuna – 20% przeciętnego wynagrodzenia;
6) dla uczestnika zatrudnionego w zakładzie pracy chronionej – 20% przeciętnego wynagrodzenia.

W przypadku dużej liczby wniosków, przy jednoczesnym znacznym ograniczeniu środków PFRON, można obniżyć wysokość dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot o których mowa wyżej.

Przy rozpatrywaniu wniosku brany jest pod uwagę średni miesięczny dochód (netto) na osobę obliczony za ostatni kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku w porównaniu do obowiązującego kryterium dochodowego w wysokości:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na 1 osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia gospodarce narodowej przypadającego na osobę samotną.

Osoby niepełnosprawne kierowane są do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON można również dofinansować pobyt opiekuna, gdy jego obecność na turnusie wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

Turnus trwa minimum 14 dni i może się odbyć tylko w ośrodku posiadającym ważny wpis do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów. Rejestry są prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W 2015 r. do PCPR w ww. zakresie wpłynęło 117 wniosków, w tym 58 dotyczyło przyznania dofinansowania dla dzieci i młodzieży oraz 59 wniosków dla osób dorosłych.

W 2015 r. wypłacono 74 695 zł, tj. dla 90 osób, w tym dla 52 wnioskodawców z grupy dzieci i młodzieży oraz dla ich 38 opiekunów.

W latach 2012-2015 liczba osób ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przedstawia się następująco:

- w roku 2012 - 401 osób (252 wnioskodawców i 149 opiekunów),
- w roku 2013 - 323 osoby (205 wnioskodawców i 118 opiekunów),
- w roku 2014 - 274 osoby (169 wnioskodawców i 105 opiekunów),
- w roku 2015 - 180 osób (117 wnioskodawców i 63 opiekunów).

1.1.2 Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Ta forma rehabilitacji społecznej cieszy się ciągle dużym zainteresowaniem wśród stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych działających w Powiecie Puławskim. Niestety, ze względu na niewystarczające środki realizacja tego zadania jest ograniczona.

Do PCPR wpłynęło 18 wniosków od 8 organizacji na dofinansowanie różnego rodzaju imprez integracyjnych, jak wycieczki krajoznawcze, wyjazdy do teatru, spotkania okolicznościowe (Dzień Seniora, Międzynarodowy Dzień Głuchego, Dzień Białej Laski) – na łączną kwotę dofinansowania 85 553 zł. W związku z ograniczonymi środkami PFRON przeznaczono na te zadania ostatecznie tylko kwotę 15 138 zł. Do realizacji przyjęto i rozliczono 12 wniosków na kwotę 15 137 zł.

Wykonanie zadania w latach 2012-2015 przedstawia poniższa tabela:

Lata	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Wartość zrealizowanych umów w zł
2012	16	13	53 882
2013	26	11	15 911
2014	21	12	25 142
2015	18	12	15 137

1.1.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlano-instalacyjne, zmierzające do prawidłowego i funkcjonalnego rozwiązania pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań, a także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul, balkoników).

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie, np. poprzez zakup telefonów bezprzewodowych, komputerów z podłączeniem do Internetu.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych, codziennych czynności, wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

W budżecie w 2015 roku na likwidację barier funkcjonalnych przeznaczono kwotę 213 508 zł. Wnioskodawcy w tym zakresie złożyli ogółem 108 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 83 wnioski (w tym na realizację zasadnych 16 wniosków zabrakło środków finansowych), 9 wniosków oceniono negatywnie (głównym powodem był brak zgodności wnioskowanego przedmiotu z obowiązującymi procedurami), z realizacji 16 wniosków wnioskodawcy zrezygnowali.

W miejscu zamieszkania osób, które ubiegały się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych zostały przeprowadzone wizje lokalne w celu weryfikacji zasadności wnioskowanego zakresu i kosztu robót budowlanych.

Zrealizowane wnioski dotyczyły głównie:

- bariery architektoniczne: adaptacji istniejących łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych, wykonanie stanowiska prysznicowego w miejsce wanny, montażu uchwytów łazienkowych, montażu bądź zakupu siedziska prysznicowego, wymiany posadzki na antypoślizgową, wyrównania dojścia do mieszkania poprzez ułożenie chodnika z kostki brukowej, montażu stolarki okiennej, tj. drzwi balkonowych dostosowanych dla wózkowicza, budowy podjazdów dla wózków inwalidzkich,
- bariery w komunikowaniu się: dofinansowania do zakupu komputerów dla dzieci i młodzieży uczącej się (m.in. z niedowładem kończyn górnych, w tym z nauczaniem indywidualnym, głuchych lub biorących udział w terapii logopedycznej) oraz osób dorosłych (m.in. z niedowładem kończyn górnych, z dysfunkcją aparatu mowy, poruszających się na wózkach inwalidzkich) zrealizowano w sumie 14 wniosków; inne zrealizowane wnioski dotyczyły dofinansowania do radiomagnetofonu (3 wnioski), do telefonu komórkowego (1 wniosek), do czytaka (1 wniosek), do systemu SENSOR (1 wniosek), do budzika wibracyjnego i czujnika dzwonka do drzwi (1 wniosek),
- bariery techniczne: dofinansowanie do zakupu krzesła sanitarnego (2 wnioski); siedziska wannowego lub taboretu prysznicowego (4 wnioski); pralki automatycznej (4 wnioski); do podnośnika transportowo kąpielowego (6 wniosków), szyn zjazdowych dla wózka inwalidzkiego (1 wniosek), kuchenki gazowo-elektrycznej (1 wniosek), zmywarki (1 wniosek).

Realizacja wniosków na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych złożonych w roku 2015 r. (dane w zł)

Lp.	**Treść**	**Wnioski złożone do realizacji**		**Zawarte umowy z wnioskodawcami**		**Zrealizowane umowy**	
		liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
1.	Wnioski ogółem	108	905 206	73	233 934	68	213 507
2.	Bariery architektoniczne	55	775 973	34	183 603	30	167 020
3.	Bariery w komunikowaniu się	29	63 338	21	25 131	20	22 163
4.	Bariery techniczne	24	65 895	18	25 200	18	24 324

1.1.4 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Realizacja zadania w latach 2012-2015

Treść	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2012 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2013 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2014 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość 2015 r.
liczba wniosków ogółem, w tym:	**1 652 - 706 502**	***1 506 – 499 908***	**1 523 – 558 519**	**1 849 - 656 829**
- osoby dorosłe	1 496 - 596 637	*1 376 - 402 990*	1 407 – 450 248	1 735 - 560 229
- dzieci, młodzież	156 - 109 865	*130 - 96 918*	116 – 108 271	114 - 96 600

PCPR udzielało dofinansowań osobom niepełnosprawnym na podstawie wniosku złożonego wraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot ortopedyczny z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem własnym wnioskodawcy.

Na podstawie obowiązujących przepisów ze środków PFRON zakup można maksymalnie dofinansować do 150% sumy limitu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów. W związku z dużą liczbą wniosków i ograniczonymi środkami są stosowane dużo niższe dofinansowania.

W 2015 roku wpłynęło 2 034 wnioski, z czego zrealizowano 1 849, tj. ok. 91% na kwotę 656 829,00 zł.

Kwota zabezpieczonych środków w budżecie na to zadanie wyniosła 656 863 zł, co stanowi 65% ogólnej kwoty środków PFRON przeznaczonych na bieżące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, mimo to środki były za małe.

Złożone wnioski dotyczyły m. in. aparatów słuchowych dla dzieci i osób dorosłych (8 szt. I 360 szt.), indywidualnych przedmiotów pionizujących (6 szt.), wózków inwalidzkich (29 szt.), aparatów do leczenia bezdechu (11 szt.), protez kończyn dolnych i kończyn górnych (27 szt.), ortez (44 szt.), gorsetów ortopedycznych (6 szt.), krtani elektronicznej (1 szt.), systemu FM (1 szt.), butów ortopedycznych, balkoników, materaców i poduszek przeciwodleżynowych oraz środków higienicznych, jak cewniki i pieluchomajtki.

1.1.5 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

O dofinansowanie mogą się ubiegać:

1) indywidualne osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,

2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, deklarują środki własne w wysokości co najmniej 20% wartości zadania i nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec PFRON.

Realizacja wniosków złożonych przez indywidualne osoby niepełnosprawne w latach 2012-2015 na sprzęt rehabilitacyjny (dane w zł)

Lp.	Rok	Liczba i wartość złożonych wniosków		Liczba i wartość zawartych umów		Liczba i wartość zrealizowanych umów	
1.	2012	31	58 619	26	38 359	26 w tym dla dzieci: 5	36 897 10 162
2.	2013	35	46 161	29	29 307	28 w tym dzieci: 4	28 658 2 852
3.	2014	32	58 330	28	29 999	27 w tym dzieci: 3	29 621 3 319
4.	2015	51	102 087	46	47 519	44 w tym dzieci: 7	43 942 6 389

Przyznane dofinansowania dotyczyły głównie: łóżek rehabilitacyjnych (23 wnioski), stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych (5 wniosków), trójkołowych rowerów rehabilitacyjnych (7 wniosków), bieżni (1 wniosek), rotoru (1 wniosek), maty rehabilitacyjnej (1 wniosek), kombinezonu Theratogs (1 wniosek) i programów logopedycznych (2 wnioski).

Podsumowanie

W roku 2015 do PCPR wpłynęło 2328 wniosków na dofinansowanie zadań realizowanych z zakresu rehabilitacji społecznej, z czego zrealizowano 2025, tj. 86,98% złożonych wniosków, stosując znacznie zmniejszone dofinansowania na realizowane zadania, tj.:

- udzielanie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych w obniżonej o ok. 19% wysokości wyłącznie dla dzieci do lat 16 oraz dla młodzieży niepełnosprawnej uczącej się i nie pracującej do 24. roku życia,
- obniżanie od 15% do 35% przyznawanego dofinansowania do realizacji wniosków w sprawie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się - po uprzedniej szczegółowej weryfikacji wniosków pod względem zakresu i kosztu zadania oraz w zależności od wysokości dochodu i indywidualnej sytuacji życiowej wnioskodawców,

- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, w tym m.in. do aparatów słuchowych dla osób dorosłych, zostało ograniczone do kwoty 600 zł i 500 zł, w zależności od wysokości dochodu wnioskodawcy (maksymalne możliwe dofinansowanie wynosi 1 500 zł), do wózków inwalidzkich do 120% limitu, do wszystkich rodzajów protez do 120% przyznanego limitu NFZ, do pieluchomajtek do 70% przyznanego limitu NFZ.

1.2. Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.

Warsztaty mogą być organizowane i prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

W powiecie puławskim działają 3 warsztaty terapii zajęciowej, które prowadzą rehabilitację społeczną i zawodową dla 90 uczestników, w tym:

- dla 30 uczestników w Nałęczowie, ul. Spółdzielcza 17; Warsztat prowadzi Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. 6-go Sierpnia 20; Warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. Wróblewskiego 21; Warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego

z czego dwóch mieszkańców powiatu puławskiego jest uczestnikami warsztatów w powiecie ryckim (1 uczestnik) oraz w gminie Lublin (1 uczestnik). Ponadto w Warsztacie Terapii Zajęciowej działającym przy Nałęczowskim Stowarzyszeniu Charytatywnym w Nałęczowie uczestnikami są dwie osoby z powiatu lubelskiego.

Warsztat w Puławach przy ul. Wróblewskiego prowadzi rehabilitację dla osób z chorobą psychiczną i upośledzeniem umysłowym, pozostałe warsztaty – dla osób z upośledzeniem umysłowym. Wszyscy uczestnicy posiadają ważne orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Profile poszczególnych pracowni są adekwatne do rodzaju niepełnosprawności uczestników. Podopiecznymi warsztatów opiekuje się wykwalifikowana kadra, tj. terapeuci z wykształceniem wyższym (pedagogika specjalna, terapeutyczna), psycholodzy, pielęgniarki i rehabilitanci. Pozostałą kadrę warsztatów stanowią księgowe (po ½ etatu), kierowca i sprzątaczki. Ogółem 3 placówki zatrudniają 36 osób na 30 ½ etatach.

Koszty działalności warsztatów są współfinansowane ze środków PFRON i ze środków Powiatu. W 2015 roku koszty działalności tych placówek wyniosły ogółem 1 525 538 zł, z czego 90%, tj. 1 372 984 zł stanowią środki PFRON, a pozostałe 10%, tj. 152 554 zł, środki Powiatu.

Obowiązek współfinansowania bieżących kosztów działalności warsztatów został nałożony na powiaty z dniem 1.01.2007 r. na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami).

Koszty utrzymania i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej obejmują wydatki na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń kadry warsztatu, ubezpieczenia uczestników i kadry, materiały do terapii zajęciowej, doposażenie warsztatu w sprzęt, eksploatację samochodu, energię, koszty usług materialnych i niematerialnych, szkolenia kadry oraz środki wykorzystywane do treningu ekonomicznego uczestników.

Do obowiązków Centrum, oprócz finansowania bieżących kosztów działalności warsztatów, należy również sprawowanie nadzoru nad prawidłowością wydatków oraz analiza kwartalnych i rocznych sprawozdań wykorzystania środków oraz działalności rehabilitacyjnej. W tym zakresie w roku 2015 PCPR przeprowadziło kontrolę we wszystkich warsztatach terapii zajęciowej.

1.3. Udział osób niepełnosprawnych w realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało przy udziale środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego projekt systemowy „Samodzielni – nie sami” w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Głównym celem realizacji programu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Natomiast cele szczegółowe to m.in. wspomaganie rozwoju osobistego uczestników, wzmocnienie samooceny i poczucia własnej wartości, poszerzenie kompetencji zawodowych, przełamanie obaw przed podjęciem aktywności zawodowej, promowanie i inicjowanie postaw prospołecznych, wzrost wydolności psychofizycznej uczestników, przełamanie poczucia bezradności.

W 2015 roku w ramach projektu:

1) zrealizowano Program Aktywności Lokalnej dla 15 osób niepełnosprawnych w wieku od 18. do 64. roku życia w formie trzech wyjazdów szkoleniowych w kwietniu i w maju,
2) sfinansowano stypendia stażowe dla 3 osób niepełnosprawnych.

W ramach Programu Aktywności Lokalnej osoby niepełnosprawne skorzystały z:

- treningu asertywności (16 godzin),
- treningu nordic walking (6 godzin),
- warsztatów z trenerem pracy (16 godzin),
- grupowego poradnictwa prawnego (12 godzin).

Na realizację wymienionych zadań w 2015 roku wydatkowano środki unijne w kwocie 53 370,46 zł.

1.4. Realizacja pilotażowego programu Aktywny Samorząd

Na podstawie umowy nr AS3/000019/03/D z dnia 28.03.2013 r. oraz aneksu nr 6 z dnia 9 marca 2015 r. zawartego pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Puławskim, PCPR po raz kolejny w 2015 r. realizowało pilotażowy program pn. Aktywny Samorząd.

Program był realizowany w oparciu o zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków zatwierdzonych przez Zarząd PFRON w Warszawie, na podstawie których PCPR opracowało własne szczegółowe zasady przyjmowania, realizacji i rozliczania wniosków w 2015 r.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Program składa się z dwóch głównych części: z Modułu I i Modułu II.

- Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, osób niepełnosprawnych w następujących obszarach:
  a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
     Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - dotyczy osób z I i II grupą z dysfunkcją narządu ruchu,
     Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – dotyczy osób z I i II grupą z dysfunkcją narządu ruchu,
  b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dla osób z I grupą z dysfunkcją obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – dla osób z I grupą z dysfunkcją obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) - osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,

d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – osoby z I i II grupą , aktywne zawodowo, jeśli są opiekunem prawnym dziecka.

- Moduł II - skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które:
  a) kontynuują naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej, lub w kolegium, lub mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi,
  b) posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W ramach modułu II Wnioskodawca w każdym semestrze może ubiegać się o dofinansowanie do 100% kosztów czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów nauki w maksymalnej wysokości 1000 zł, który może być zwiększony, nie więcej niż o:

1) 700 zł - w przypadkach, gdy wnioskodawca ponosi dodatkowe koszty z powodu barier w poruszaniu się lub z powodu barier w komunikowaniu się – z tytułu pomocy tłumacza migowego lub asystenta osoby niepełnosprawnej,
2) 500 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,
3) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny.

W roku 2015 decyzją Zarządu PFRON nie przyjęto do realizacji w Module I następujących obszarów:

- A1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- B1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- C1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

Wnioski były przyjmowane w następujących terminach:

- Moduł I – od 15.06.2015 r. do 30.08.2015 r. włącznie.
- Moduł II – pierwszy cykl - od 9.03.2015 r. do 30.03.2015 r., drugi cykl w sposób ciągły do 10.10.2015 r. włącznie.

Ogółem do PCPR wpłynęło 136 wniosków, w tym na:

- moduł I – 27 wniosków,
- moduł II – 109 wniosków.

Środki PFRON przekazane na realizację programu wyniosły 354 629,57 zł, w tym:

- na Moduł I – 89 847,07 zł,
- na Moduł II – 264 782,50 zł.

Realizacja wniosków w poszczególnych modułach i obszarach przedstawia się następująco:

Nazwa obszaru	**Liczba i wartość wniosków po weryfikacji w zł**		**Liczba i wartość podpisanych umów w zł**		**Liczba i kwota wypłaconego dofinansowania w zł**	
Moduł I						
A2	1	1 515,00	1	1 515,00	1	1 367,55
B2	0	0	0	0	0	0
C2	19	32 978,07	19	32 978,07	19	32 978,07
C3	3	40 378,00	3	40 378,00	3	40 378,00
C4	2	12 160,00	2	12 160,00	2	12 160,00
D	2	2 816,00	2	2 816,00	2	2 813,63
Razem Moduł I	**27**	**89 847,07**	**27**	**89 847,07**	**27**	**89 697,25**
Moduł II						
Moduł II	**109**	**264 782,50**	**109**	**264 782,50**	**109**	**264 226,30**

W Module II potrzeby Wnioskodawców zostały pokryte w pełnym zakresie.

W ramach promocji programu Centrum opracowało ulotkę informacyjną nt. poszczególnych obszarów wsparcia wraz ze wskazaniem adresatów, do których program jest skierowany. W 4 różnych wydawnictwach w lokalnej prasie ukazała się informacja nt. realizacji programu Aktywny Samorząd Moduł I i II wraz z obowiązującymi terminami składania wniosków.

Natomiast pełny, szczegółowy materiał odnośnie do realizowanego programu wraz z obowiązującymi wnioskami i procedurami został umieszczony na stronie internetowej PCPR oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki.

Należy podkreślić, że wszystkie obszary programu są istotnym wsparciem dla osób niepełnosprawnych, ale realizacja zadań w ramach programu jest bardzo biurokratyczna.

Bardzo obszerne wnioski wraz z koniecznymi załącznikami są dużą uciążliwością dla wnioskodawców. Następnie obszerne umowy i rozbudowane procedury rozliczenia umów wymagają zebrania od wnioskodawców wielu dokumentów (faktury, specyfikacja zakupu, potwierdzenia odbioru sprzętu, weksli i poręczenia wekslowego).

Zasady realizacji programu Aktywny Samorząd odznaczają się dużym stopniem trudności zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak i dla pracowników realizujących program. Są bardzo czasochłonne i pracochłonne. Ocena zebranych wniosków w Module I obejmuje etap oceny formalnej, etap oceny merytorycznej wg skali punktowej, ocenę zasadności co do rodzaju i kosztu wnioskowanego sprzętu oraz opracowanie umowy i szczegółowe jej rozliczenie.

Procedury programu wymagają również przeprowadzenia przez pracowników PCPR obowiązkowych kontroli w miejscu zamieszkania wnioskodawców, którzy zakupili sprzęt w ramach programu (minimum 10% wniosków w każdym zadaniu) oraz przeprowadzenia ewaluacji programu wśród beneficjentów na podstawie badania ankietowego.

XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy Centrum na bieżąco informuje organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunów o inicjatywach podejmowanych przez różnorakie podmioty na rzecz osób niepełnosprawnych. W marcu 2015 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych z dyrekcją i pracownikami Centrum, z dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach oraz pracownikiem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, na którym przedstawiono informację wydatkowania środków PFRON na zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2014, informację o wysokości środków PFRON przypadających wg algorytmu w 2015 roku dla Powiatu Puławskiego. Przedstawiono również planowane działania aktywnej integracji osób niepełnosprawnych w ramach projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" w zakresie wsparcia indywidualnego oraz Programów Aktywności Lokalnej, możliwości w zakresie rehabilitacji zawodowej i instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych oraz możliwości pozyskania dofinansowań z ROPS.

Ponadto Centrum współpracuje stale z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przy udziale środków PFRON.

XII. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Punkt jest prowadzony przez pracowników PCPR i udziela informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w szczególności o:

- prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
- możliwościach wsparcia finansowego i rzeczowego wynikającego z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- instytucjach wsparcia działających w rejonie zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- organizacjach zrzeszających i działających na rzecz środowiska niepełnosprawnych.

W roku 2015 osobom potrzebującym zostało udzielonych 384 różnych porad i informacji, m.in. nt. programu Aktywny Samorząd, obowiązujących procedur i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON.

XIII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zapewnienie usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym poprzez utworzenie mieszkania chronionego, które spełniało będzie standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.14.03.2012 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz.U. z 2012 r., poz. 305).
2. Wzmocnienie realizacji działań w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie celem zapobiegania zjawisku przemocy domowej oraz ograniczenia jej skutków – pozyskiwanie na ten cel środków zewnętrznych.
3. Wsparcie oraz aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – pozyskanie środków na ten cel w ramach nowej perspektywy finansowej 2014-2020.

XIV. ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Utworzenie jednej rodziny zastępczej zawodowej zgodnie z określonym w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017” limitem rodzin zastępczych zawodowych; w rodzinie tej umieszczonych zostałoby co najmniej 3 dzieci.

   Potrzeba utworzenia w 2016 r. jednej rodziny zastępczej wynika z diagnozy przeprowadzonej na potrzeby „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017” i jest zgodna z limitem rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015-2017 zawartym w powyższym programie, który to został przyjęty Uchwałą Nr V/38/2015 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2015-2017”.